

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF, PTUJ

Leto I. — Štev. 12

Ptuj, 2. decembra 1948

Cena din 3.—

Naj živi 29. november - veliki praznik narodov Jugoslavije

II. zasedanje AVNOJa je postavilo trdne temelje FLRJ

Nacionalna osvoboditev in enakopravnost jugoslovanskih narodov sta bila med osnovnimi cilji narodno-osvobodilne borbe ljudstva Jugoslavije. Zato ni bilo nič bolj naravnega, da je II. zasedanje AVNOJ-a sprejelo sklep: federativno ureditev notranjega sožitja jugoslovanskih narodov v enotni državni skupnosti, v federativni Jugoslaviji. Taka rešitev nacionalnega vprašanja je ustvarila iz nekdanje ječe narodov krepko skupnost, ki se je borila do zmage in v kateri so narodi že v boju sodelovali.

Po osvoboditvi so sklepi II. zasedanja AVNOJ-a v vsakdanjem življenju in v medsebojnih odnosih jugoslovanskih narodov dobivali vedno novo vsebino. Iz dneva v dan so bili trdnější pogoji za sodelovanje narodov v njihovem razvoju in obrambi nacionalne svobode. Rasla je pomoč kulturno naprednejših narodov ostalim, pomoč gospodarsko močnejšim tistim, ki so bili šibkejši. Že prva leta skupnega življenja v nacionalno tako različni državi, kakršna je Jugoslavija, so v celoti potrdila sklepe II. zasedanja AVNOJ-a kot vir nezlomljive notranje moči nove Jugoslavije in dali osnovo vsem ogromnim uspehom, ki so jih narodi Jugoslavije dosegli v letih obnove in graditve. Brez take rešitve nacionalnega vprašanja bi nikdar ne dosegli tolikšnih delovnih podvigov v raznih republikah, pri katerih so dejansko sodelovali vsi narodi. Ne bi imeli proge Šamac—Sarajevo, proge Brčko—Banovići, ne gradila bi se s takim tempom cesta »Bratstva in enotnosti«; ne imeli bi Železnikov, ne Novega Beograda, Nove Gorice, Titograda in toliko drugih mest, katerih graditev označuje prav to, da pri njih sodelujejo delovne sile vseh narodov; ne bi se industrializirale tako naglo najbolj zaostale pokrajine, kot

so Bosna, Hercegovina, Makedonija, Črna gora, ne bi tako hitro napredovale bolj razvite republike, kot je n. pr. Slovenija.

Pravilna rešitev nacionalnega vprašanja je dala osnovo za naš petletni plan. Izgraditev države, industrializacija in elektrifikacija države se uresničuje zaradi pravilne nacionalne politike, ki sloni na nesebični pomoči ene republike drugi in ki gre za tem, da dajemo večjo pomoč tja, kjer so večje potrebe. Iz te rešitve izvira vsestransko gospodarsko dviganje in krepitev ljudskih republik, tako da se morejo neovirano razvijati na vseh področjih gospodarskega in kulturnega življenja ter biti obenem harmonični deli celote — Federativne ljudske republike Jugoslavije. Tu je razlog, da dajejo gospodarsko bolj razvite republike vsestransko pomoč manj razvitim republikam, da bi se zaostalost vseh pokrajin čim prej zabrisala. Odtod izvira vztrajen, neizprosni boj proti vsakršnemu poizkusu rušenja in slabitve enakopravnosti, bratstva in enotnosti Jugoslavije, kakor tudi boj za enotnost delovnega ljudstva in za obstoj njegove države. Odtod izvira vztrajen boj za izkoreninjenje buržoaznega nacionalizma, šovinizma, podcenjevanje drugih narodov, njihove zgodovine, kulture, njihovih zmožnosti in zaslug.

Načelo enotnega socialističnega gospodarstva nujno uveljavljiva načelo gospodarske enakopravnosti republik. To načelo izloča sleherne možnosti nacionalnega zatiranja in izkoriščanja. Vse politične in nacionalne pravice naših narodov, priborjene v narodno-osvobodilni vojni in zagotovljene v naši ljudski demokraciji, nudijo vsa sredstva za pravilno nacionalno politiko tudi v gospodarskem pogledu. Dolžnost za vse naše narode in republike je, da preko

vse državne akumulacije in njene razdelitve pomagajo graditi zaostale republike. Pomagati eni republik, se pravi pomagati ostalim ljudskim republikam, ker hkrati ustvarjajo gospodarske pogoje za skupne koristi.

Če danes po petih letih zgodovinskega II. zasedanja AVNOJ-a v Jajcu gledamo na vsebino njegovih sklepov, vidimo, kako v resnici pomenijo novo razdobje v zgodovini jugoslovanskih narodov. Z njimi so bili postavljeni trdni temelji močne države enakopravnih narodov, ki je takrat rasla še iz krvi, trpljenja in naporov teh narodov. Ves nadaljnji razvoj Jugoslavije je pokazal, »... da je nova Jugoslavija rezultat prepričanja narodov Jugoslavije, da je federativna Jugoslavija najboljša in najbolj trdna oblika za maksimalno zavarovanje svobodnega razvoja slehernega izmed njih.« (E. Kardelj, Pot nove Jugoslavije, str. 66.) Ta rešitev je ustvarila enotno silo milijonov ljudskih množic jugoslovanskih narodov najprej pri delu za obnovo, potem pa pri uresničevanju nalog našega prvega petletnega plana. Ob taki trdni skupnosti se nam še ja neje odpirajo perspektive močnega razvoja celotne Jugoslavije, kakor tudi njenih federativnih enot, velikega gospodarskega in kulturnega napredka njenih narodov.

Zaradi tega je 29. november obletnica II. zasedanja AVNOJ-a in hkrati tudi obletnica proglasitve republike v Ustavodajni skupščini — praznik naše ljudske države, praznik republike, njene ustanovitve leta 1943 in njene formalne proglasitve 1945. leta. To je dan, ki ga vse naše ljudstvo slavi kot praznik ljudsko demokratske revolucije, ne zato, ker bi se ona na ta dan pričela ali dokončala, temveč zato, ker pomeni 29. november temeljito prelomnico v njenem razvoju.

vodom dobička in amortizacije je enako vsem ostalim podjetjem za vzgled. Ta visoka stopnja finančne discipline, ki mnogim našim podjetjem še manjka, je vsekakor vzgledna.

Nato je tov. upravnik proglasil tov. Ljubec, Žunkovo, Majhenovo in Galuna za udarnike in jim ob ploskanju tovarišev pri delu ter gostov izročil udarniške izkaznice ter nagrade.

Tov. Petrovič Alojz jih je s svojim krajšim nagovorom pozval, naj se še v naprej v enaki in še večji meri prav vsi trudijo za dosego tega častnega naziva.

Neoficielen del proslave so nato zbrani nadaljevali ob večerji do noči. V osebnih pomenkih so še izmenjavali izkušnje in prihajali do sklepov, da hočejo res tudi v bodoče biti vzgled drugim podjetjem v okraju ter še bolj razviti že dosežene uspehe.

Frenk

Progovna sekcija presegle letni plan za 16,8%

Delovni kolektiv sekcije za vzdrževanje proge v Ptujju je 13. novembra proslavil izpolnitev svojega letnega plana. Proslava se je vršila v sindikalnem domu železničarjev v Ptujju. Zbranih je bilo okoli 200 delavcev in uslužbencev, poleg povabljenih pa so bili prisotni zastopniki drž. železnice v Ljubljani, zastopnika Zveznega tajništva ter zastopniki političnih in strokovnih organizacij iz Ptujja.

Obširno poročilo o delu kolektiva v letu 1948 je podal šef sekcije tov. Premk. Iz poročila je razvidno, da je kolektiv sekcije na masovnem sestanku dne 6. septembra sprejel obvezo, da bo letni plan dosežen in presežen do II. kongresa KPS, t. j. do 11. novembra, in da je bil plan do predvidenega roka res dosežen in presežen za 16,8%. Dalje ugotavlja po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Z odkritjem spominske plošče smo počastili spomin padlega junaka I. Lacka

V nedeljo okoli 10. ure dopoldne se je ljudstvo iz okolice Ptujja zbralo na Kvedrovem trgu, odkoder je v povorki krenilo na domačijo padlega junaka in največjega sina ptujškega okraja tov. Jožeta Lacka v Novi vasi. Zastopano je bilo članstvo Partije, OF, oblasti, JA, sindikata, mladine in pionirjev.

Pred Lackovo domačijo je množica pričakala člana Politbiroja CK KPS in ministra za prosveto LRS tov. dr. Jožeta Potrča, ki je po državni himni in otvoritvi svečanosti po predsedniku KO ZB NOV v Novi vasi odkril spominsko ploščo. Vod JA je oddal trikratno počastno salvo iz pušk.

Tov. Potrč je v začetku svojega govora dejal: »Spomin na padlega junaka bo iz leta v leto tem bolj rasel, čim bolj bo rasla zavest našega ljudstva, zavedajoč se, da gradi sibi lepšo bodočnost — socializem.« V nadaljnjih besedah je orisal veliko delo padlega Lacka, ki se je že v predaprilski Jugoslaviji boril za delavske in kmečke pravice. Zrasel je iz prve partijske celice v železniški delavci v Ptujju, ki jo je ustanovil sam tov. Potrč, se pravi, da je Lacko kot kmet preko delavstva prišel v Partijo. V Partijo je začel gledati z zaupanjem, ko se je kot somišljenik SLS razočaral nad izdajalskimi vrhovi buržoaznih političnih strank in njihovimi neljudskimi programi in načeli. Kot dosleden bореc za pravice izkoriščanih je bil leta 1933 sprejet v Partijo, kjer se je pozneje, kot pravi tov. Potrč, »temeljito lotil tudi najtežjih problemov znanstvene ideologije Marksa in Engelsa«. Po njegovem delu ga je spoznalo ne samo ljudstvo Slov. goric, okolice Ptujja in severne Slovenije, temveč vse delavstvo Slovenije, ki mu je leta 1940 na partijski konferenci pod Zalogom, kateri je prisost-

voval tudi tov. Tito, dalo zaupanje, da je bil izvoljen za člana CK KPS. Tudi na V. državni konferenci v Zagrebu je sodeloval kot delegat, kjer so bili dograjeni temelji za narodno-osvobodilno borbo. Zvest načelom borbe za pravice delovnega ljudstva se je takoj po kapitulaciji predaprilske Jugoslavije skupno z osmi-tovariši uprl okupatorju. O njem je govorilo vse zavedno in pošteno ljudstvo Slovenskih goric. Vendar pa velikega osvobodilnega dela ni mogel končati, ker je bil izdan. Avgusta 1. 1942. so ga ujeli ter v ptujskih zaporih mučili, kjer je mučen umrl.

Tov. Potrč je še dalje imenoval imena sledečih padlih tovarišev, ki so se skupno z Lackom v istem oddelku borili: Kramberger Franc, Osojnik Franc in trije bratje Reši, skojevci. »Take junake«, je dejal tov. Potrč, »je lahko vzgojila samo taka Partija, kot je naša.«

Tov. Belšak Franc je pozdravil in nagovoril množico v imenu OK KPS, OO OF ter v imenu OLO v Ptujju. Sledil je enominutni molk, nakar je zastopnik pionirske organizacije z živimi in vzpodbudnimi besedami pozdravil padlega junaka. Gimnazijski pevski zbor je zapel pesem »Kar bilo je pod pepelom«, nakar se je svečanost zaključila.

Popoldne ob 4. uri je ljudstvo v navzočnosti tov. Potrča položilo venec na grob junaka Lacka na mestnem pokopališču. Tov. Potrč je ob grobu govoril o velikem delu Partije, ki je iz srede svojih najzaslužnejših članov in borcev dala tako dragocene žrtve.

Ljudstvo se je počasi razšlo z globokim in trajnim spominom na človeka, ki se je boril in sanjal o svobodi, a je ni mogel dočakati. R. F.

Svečana akademija

ob priliki petletnice II. zasedanja AVNOJ-a

V ponedeljek zvečer se je zbralo prebivalstvo mesta Ptujja v dvorani »Titovega doma«, da proslavi svoj veliki praznik.

V uvodnem referatu, ki ga je imel član OK KPS tov. Mavzer Ivan, je bilo zajeto obdobje od zloma predaprilske Jugoslavije preko NOB pa vse do danes. II. zasedanje AVNOJ-a leta 1943. v Jajcu je veliki dan v zgodovini naših narodov, ko so sredi

NOB in obenem ljudske revolucije bili pri nas postavljeni prvi temelji federativni ureditvi naše države, 29. novembra 1945 pa je naša država dobila svojo uzakojeno obliko vlada-vine, države ljudske demokracije.

Pester spored akademije, ki so ga pripravili mladina, JA, fizikulturniki, pionirji, gimnazijski pevski zbor in godba, je s svojo vsebino poudaril pomen teh dveh velikih praznikov.

Krajevna ljudska odbora

v Kicarju in Žetalah sta bila nagrajena od predsedstva vlade LRS

Krajevna ljudska odbora v Kicarju in Žetalah sta ob priliki 5. obletnice II. zasedanja AVNOJ-a in 3. obletnice proglasitve FLRJ prejela od Predsedstva vlade LRS po en radijski aparat kot nagrado za požrtvovalno upravno delo. Razen tega sta prejela pismeno pohvalo sledeče vsebine:

V priznanje za Vaše požrtvovalno in uspešno upravno delo v letu 1948 Vas Predsedstvo vlade LRS, na pred-

log Okrajnega izvršilnega odbora, ob državnem prazniku 29. novembra 1948 nagrajuje z radijskim aparatom, ki naj Vam uspešno služi za nadaljnje ideološko izgraevanje in še uspešnejše delo Vašega odbora pri graditvi socializma.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Ljubljana, 19. novembra 1948.

Generalni sekretar vlade LRS
P o p i t l r.